

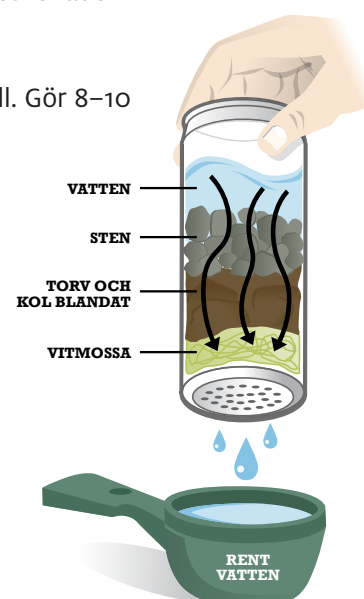
Gör vattnet rent!

Vatten är livsnödvändigt för allt levande. Det vatten som finns på planeten har funnits i många miljarder år och det är samma vatten som cirkulerar runt, runt i kretsloppet. Det är bra att känna till hur man enkelt kan kopiera naturen för att rena vatten. Vattenrening är en av de viktigaste ekosystemtjänster som finns. Du ska göra ett enkelt vattenreningsexperiment med hjälp av en burk (eller halv petflaska) som ni fyller med torv, mossa, kolpulver och småsten.

Det här behövs:

- Vatten, jord, sked
- Tre bägare per grupp 500 ml
- Läskburk eller petflaska som är delad på mitten (så att det bildas en tratt.)
- Vitmossa, torv, kolpulver (kan tas fram genom att smula sönder träkol) och småsten

1. Fyll en bägare med vatten till tre fjärdedelar. Skopa i några skedar jord och rör om. Nu har ni smutsigt vatten. Häll över hälften av det smutsiga vattnet till den andra bägaren. Det ska fungera som jämförelse (så att ni ser skillnad på det smutsiga och det renade vattnet).
2. Gör nu själva filtret: Använd burken men dela den så att den är öppen upptill. Gör 8–10 hål i botten. Eller använd en delad petflaska så att den liknar en tratt.
3. Fyll burken/tratten med först ett lager vitmossa, sedan lite torv eller kol och lägg sedan lite småsten på toppen. Tryck till försiktigt. Filtret är klart.
4. Ställ burken/tratten ovanför en tom bägare och häll försiktigt det smutsiga vattnet och låt det rinna genom det naturliga filtret.
5. Jämför nu det renade vattnet med det smutsiga. Är ni inte helt nöjda med reningen kan ni göra om det och vara lite mer noggranna när ni packar ihop själva filtret. Jämför en gång till. Vågar du dricka det?

Presentera
&
publicera

Dokumentera ditt experiment genom att göra en rapport med de olika stegen i vattenreningen – från det smutsiga till det rena vattnet.

GÖR ETT BESÖK PÅ ETT VATTENRENINGSVERK

Gör ett besök på kommunens vattenreningsverk eller avloppsverk, det brukar vara intressant. Fråga hur vattenreningen går till och hur mycket hjälp de tar av naturens egna tjänster.

Rent sötvatten är en naturresurs av stor betydelse. I Sverige är vi lyckligt lottade. Sveriges sjöar utgör 9 procent av den totala ytan. Men i många delar av världen är friskt sötvatten en bristvara. Dessutom minskar tillgången på rent vatten på grund av föroreningar från mänsklig verksamhet, t.ex. industrier, trafik och hushåll.

NÅGRA FRÅGOR

1. Varifrån får du och andra i din kommun vatten i kranarna?
2. Hur fungerar reningen av vattnet på naturligt sätt, som en ekosystemtjänst?
3. Varför är de flesta brunnar 50–100 meter djupa, och inte bara 5–10 meter?
4. Ge exempel på olika sätt som människor kan förstöra vattenkvaliteten.
5. I vissa delar av världen pågår det konflikter och krig mellan olika länder som ytterst handlar om tillgången på rent vatten. Varför är det mycket osannolikt att konflikter om vattnet skulle uppstå t.ex. mellan Sverige och Norge?
6. Vissa forskare menar att bristen på rent vatten i stora delar av den fattiga delen av världen är ett större problem än växthuseffekten/den globala uppvärmningen. Hur kan dessa forskare tänkas resonera?

